

Motion till riksdagen 2010/11:K418

av Mia Sydow Mölleby m.fl. (V)

Inrättande av en kommission för mänskliga rättigheter

1 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter ska tydliggöras i flera lagar.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om inkorporering av centrala konventioner om mänskliga rättigheter i nationell rätt.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en nationell kommission för mänskliga rättigheter ska inrättas under riksdagen.

2 Bakgrund

Sverige har av tradition haft ett högt anseende när det gäller arbetet med mänskliga rättigheter i internationella sammanhang. Det visar sig också i underökningar att svenskar ser det som en självklarhet att Sverige ska leva upp till internationella åtaganden och vara ett föregångsland när det gäller exempelvis arbetet med minoriteter.

Detta till trots är arbetet med mänskliga rättigheter fortfarande främst en fråga när vi diskuterar förhållanden i andra länder. I en artikel i Dagens Nyheter beskriver Delegationen för mänskliga rättigheter saken så här: ”När mänskliga rättigheter åsidosätts i Sverige brukar det ses som ett misstag eller undantag.”

Vänsterpartiet delar denna uppfattning och har därför under många år drivit frågan om att förstärka de mänskliga rättigheterna och ställningen för internationella konventioner i svensk rätt och därför hälsar vi de slutsatser som den ovannämnda delegationen presenterar med tillfredsställelse.

Fel! Okänt namn på

3 Stärkt ställning för internationella konventioner

Delegationen för mänskliga rättigheter föreslår i sitt betänkande att Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter ska tydliggöras i flera lagar. Detta gäller i första hand sådana regleringar som har till syfte att skydda enskilda som är särskilt utsatta eller beroende av det allmännas stöd. Det kan handla om personer med funktionshinder, olika minoritetsgrupper, unga eller äldre på institutioner och flera andra grupper.

Vänsterpartiet hälsar förslaget med glädje och anser att det är hög tid att detta genomförs i bred bemärkelse. Sverige får regelmässigt allvarlig kritik från organ som övervakar olika konventioners tillämpning för att konventionerna inte gjorts tillämpliga i svensk rätt och därmed inte är möjliga att åberopa inför domstolar och myndigheter. Detta är så klart mycket otillfredsställande för Sverige som land men framför allt för alla dom som faktiskt går miste om möjligheten att få sin rätt prövad i enlighet med vad Sverige faktiskt åtagit sig. De lagar som reglerar rättigheter för dessa grupper bör alltså snarast ses över och kompletteras på ett sådant sätt att internationella åtaganden om mänskliga rättigheter kan åberopas i nationell domstol. Detta bör ges regeringen till känna.

När det gäller inkorporering av konventioner anser Vänsterpartiet att internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, Internationell konventionen om avskaffande av alla former av rasdiskriminering, konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor och konventionen mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling är exempel på konventioner som genast kan inkorporeras. (Frågan om konventionen om barns rättigheter tas upp i en separat motion). Denna uppräkningslista ska inte ses som uttömmande.

Vänsterpartiet anser att regeringen snarast bör lägga fram förslag om att inkorporera centrala konventioner om mänskliga rättigheter i enlighet med det i motionen anförda. Detta ska ges regeringen till känna.

4 Inrätta en nationell kommission för mänskliga rättigheter

För att kunna vara ett föregångsland i internationella sammanhang måste varje land föregå med gott exempel. Vi måste helt enkelt sopa framför vår egen dörr. Det går inte att kräva av andra länder vad vi inte kan visa att vi själva gör.

Delegationen för mänskliga rättigheter föreslår i sitt betänkande en nationell kommission för mänskliga rättigheter som ska ha till uppgift att säkerställa efterlevandet av de internationella konventionerna gällande mänskliga rättigheter i Sverige. Vänsterpartiet hälsar även detta förslag med glädje. Sådana

Fel! Okänt namn på

kommissioner finns redan i flera andra länder i vår omgivning och Sverige har uppmanats vid ett flertal tillfällen att inrätta en sådan.

En kommission för mänskliga rättigheter ska, enligt delegationen, skapa överblick och utveckla en samlad kunskap i frågorna. Kommissionen ska också vara pådrivande och systematiskt undersöka och rapportera om hur det allmänna lever upp till Sveriges internationella åtaganden. Kommissionen ska främja ett aktivt arbete och vara aktiv i den allmänna debatten om mänskliga rättigheter.

För att garantera Kommissionen för mänskliga rättigheter självständighet bör denna inrättas under riksdagen men den ska självklart samverka med regeringens olika myndigheter, såsom de olika ombudsmännen och liknande organ. Detta ska riksdagen ge regeringen till känna.

Stockholm den 24 oktober 2010

Mia Sydow Mölleby (V)

Bengt Berg (V)

Amineh Kakabaveh (V)

Lena Olsson (V)

Marianne Berg (V)

Eva Olofsson (V)